

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2157
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.10.2024/46
Karar Numarası : 2024/1080
Başvuran : O.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; Kurum İdaresi tarafından verilen disiplin cezasının keyfi ve hukuksuz olduğu ile başvuranın satın aldığı ayakkabı ve elbise kolisi içerisinde kargoyla gönderilen aile fotoğrafının kendisine verilmediği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Kurum İdaresinin 31/5/2023 tarihli disiplin kararının keyfi ve hukuksuz olduğunu, söz konusu karara ilişkin olayda; üç ayrı havalandırma alanında halay çekildiğini fakat İdarenin tek bir havalandırma alanında halay çekilmiş gibi karar verdiğini, olay esnasında tüm mahpusların halay çekmediğini, halay çekmenin bir suç unsuru gibi ele alındığını ve kamera kayıtlarına ilişkin tutanak tutulmadığını,

b. Satın almış olduğu .....marka ayakkabının bir suç örgütü ile ilişkilendirildiği gerekçesiyle kendisine verilmediğini, ilgili ayakkabının şekil, renk ve tasarım olarak herhangi bir spor ayakkabısından farkının bulunmadığını ve ayakkabıyı tercih etme nedeninin uygun fiyatlı ve sağlam olması olduğunu,

c. Elbise kolisi içerisinde gönderilen aile fotoğraflarının T.C. Posta, Telefon ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT) ile ilgili mevzuat hükümleri gerekçesiyle kendisine verilmediğini ancak önceki dönemde aynı şekilde Kuruma gönderilen fotoğrafların kendisine verildiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Sincan 1 No.lu Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Kurumun yapısı itibariyle yüksek güvenlikli ceza infaz kurumu olduğunu ve bu nedenle sıkı güvenlik rejimine tabi mahpusları barındırdığını,

b. Söz konusu disiplin kararına ilişkin olayda; teröre ilişkin suçlardan tutulan mahpusların belirli bir terör örgütünün propagandasını içerir sloganlarda bulunduğunu, olaya ilişkin tutanakta isimleri geçen mahpusların sistematik bir şekilde ve aynı anda örgütsel mesajlar içeren sloganlar atarak halay çektiklerini ve şarkı söylediklerini,

c. Örgüt dayanışmasını artırıcı hareket ve eylem birliği içerisinde bulduklarının tespit edildiği, gereksiz olarak marş söylemek veya slogan atmak eyleminde bulunanlara 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 42'nci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi gereğince disiplin

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

cezasının verildiğini,

ç. Başvuranın satın aldığı ayakkabının, bağlantılı olduğu terör örgütü dikkate alındığında bir örgüt simgesi niteliğinde olduğunu,

d. 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Dışardan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı" başlıklı 77'nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Hükümlü, hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir. Hediye olarak kitabın ücreti de gönderilebilir, bu durumda kitap, kurum kantini aracılığıyla temin edilir." hükmüne göre eşyaların teslim edildiğini,

e. Kitap ve giyim eşyası dışında kalan ve kargo içerisinde gönderilen mektup ve fotoğrafların mahpuslara teslim edilmediğini, mahpusların ücretleri kendilerince karşılanmak koşuluyla mektup alma ve gönderme haklarının olduğunu, ücretleri karşılanan posta gönderilerinin sevki, dağıtımı ve tesliminin ancak 23/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu kapsamında faaliyet gösteren hizmet sağlayıcıları tarafından yerine getirilebileceğini belirtmiştir.

4. Muhatap Kurumun yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

(...)

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

(...)"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön inceleme yapılması" başlıklı 48'inci maddesine göre: "Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur (..) yönlerinden incelenir."

9. Mezkur Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir:

"Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak

ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. İşkence ve kötü muamele ulusal ve uluslararası mevzuatta mutlak olarak yasaklanmıştır. Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7'nci maddesine göre; "*Hiç kimse işkenceye ya da zalimane, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da cezalandırmaya maruz bırakılamaz. Özellikle, hiç kimse kendi özgür rızası olmadan tıbbi ya da bilimsel deneylere tabi tutulamaz.*" Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) "*İşkence yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesine göre; "*Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz.*"

13. Anayasa'nın 17'nci maddesinde kimseye işkence ve eziyet yapılamayacağı, kimsenin insan haysiyeti ile bağdaşmayan ceza veya muameleyle tabi tutulamayacağı hüküm altına alınmıştır. Anayasa Mahkemesi (AYM), bu kavramlar arasında bir yoğunluk farkının bulunduğunu ifade etmektedir. Buna göre; kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne en fazla zarar veren muamelenin *ışkence* bu seviyeye varmayan fakat yine de önceden tasarlanmış, uzun dönem içinde saatlerce uygulanmış ve fiziki yaralanmaya veya yoğun maddi veya manevi ıstıraba sebep olan muamelenin *eziyet* mağdurları küçük düşürebilecek ve utandırabilecek şekilde kendilerinde korku, küçültülme, elem ve aşağılanma duygusu uyandıran veya mağduru kendi iradesine ve vicdanına aykırı bir şekilde hareket etmeye sürükleyen aşağılayıcı nitelikteki daha hafif muamelelerin ise *insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele veya ceza* olarak değerlendirilebileceğini belirtmektedir (AYM, *Cezmi Demir ve Diğerleri*, 2013/293, para. 85, 88 ve 89).

14. BM İşkence ve Diğer Zalimane, Gayri İnsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşme'nin 1'inci maddesine göre işkence kavramı; "*(...) bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği veya işlediğinden şüphe edilen bir fiil sebebiyle, cezalandırmak amacıyla bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözetilen herhangi bir sebep dolayısıyla bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakatiyle uygulanan fiziki veya manevi ağır acı veya ızdırıp veren bir fiil*" anlamına gelmektedir.

15. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihadına göre; kötü muamelenin Sözleşme'nin 3'üncü maddesi kapsamına girmesi için asgari bir önem seviyesine ulaşması gerekmektedir. Bu asgari değerlendirme gerçekleştirilirken muamelenin süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ve başvuranın cinsiyeti, yaşı gibi faktörler dikkate alınmaktadır. (AİHM, *Abdülkadir Aksoy/Türkiye*, B. No: 47585/16, 5/3/2019, para. 41)

Başvuranın İdarenin verdiği disiplin cezasının keyfi ve hukuksuz olduğu iddiasına ilişkin olarak;

16. Başvuran; Kurum İdaresinin verdiği disiplin cezasının keyfi ve hukuksuz olduğunu, disiplin kararına ilişkin olayın yanlış değerlendirildiğini; tek havalandırmada alanında halay çekilmiş olmasına karşılık üç ayrı havalandırma alanında halay çekilmiş gibi karar verildiğini, ilgili olayda tüm mahpusların halay çekmediğini ve kamera kayıtlarına ilişkin tutanak tutulmadığını iddia etmektedir.

17. Mahpusların kendileri hakkındaki mahkûmiyet veya tutuklama kararı ile hukuken ellerinden alınmayan tüm hakları muhafaza ettiği kabul edilmektedir (Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Cezaevi

Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec(2006)2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, para.2). Ancak ceza infaz kurumlarında güvenliğin sağlanması ve disiplinin temini gibi kabul edilebilir gerekliliklerin olması durumunda mahpusların sahip oldukları haklar ölçülülük ilkesi göz ardı edilmeden sınırlanabilecektir (AYM, *Turan Günana*, B. No:2013/3550, 19/11/2014, para. 35).

18. 5275 sayılı Kanun'un "*İnfazda temel amaç*" başlıklı 3'üncü maddesine göre; infazda temel amaç; "*öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün; yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmak*" olarak belirlenmiştir. Ceza infaz kurumları bu amaç doğrultusunda hareket ederken kurum güvenlik ve disiplininin sağlanmasından da sorumludur. 5275 sayılı Kanun'un "*Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler*" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (h) bendine göre; "*Kanunlarda gösterilen tutum, davranış ve eylemler ile kurum düzenini ihlâl edenler hakkında Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır. Cezalara, Kanunda belirtilen merciler, sürelerine uygun olarak hükmederler. Cezalara karşı savunma ve itirazlar da Kanunun gösterdiği mercilere yapılır.*"

19. AYM, ceza infaz kurumlarında kötü muamele olarak kabul edilebilecek hususların farklı şekillerde tezahür edebileceğini; idarenin ve görevlilerin kasıtlı davranışları, yönetsel hatalar veya yetersiz kaynaklar sebebiyle kötü muamelenin gerçekleşebileceğini belirtmektedir (AYM, *Ahmet Yeter*, 2014/5100, 16/2/2017). Bu bağlamda, infaz kurumları tarafından verilen disiplin cezaları tek başına kötü muamele teşkil etmese de sistematik şekilde disiplin soruşturmaların açılması, disiplin cezaları aracılığıyla kişinin bir duruma zorlanması ve bunların sonucunda haksız yaptırımlar ile kişinin yıldırılması ve baskı altında tutulması kötü muamele yasağının asgari eşiğinin aşıldığı değerlendirilmesine konu olabilecektir (AYM, *Bayram Tuğrul Yıldırım ve Hasan Yıldırım*, 2014/5280, 24/5/2018. para.73-77).

20. Söz konusu iddialara ilişkin muhatap Kurum gönderdiği yazılı görüşünde; teröre ilişkin suçlardan tutulan belirli sayıda mahpusun, bir terör örgütünün propagandasını içerir sloganlarda bulunduğunu, olaya ilişkin tanzim edilen tutanakta isimleri geçen mahpusların sistematik bir şekilde ve aynı anda örgütsel mesajlar içeren sloganlar atarak halay çektiklerini ve Kürtçe şarkı söylediklerini, mahpusların örgüt dayanışmasını artırıcı hareket ve eylem birliği içerisinde bulduklarının tespit edildiğini ve bu gerekçeyle disiplin cezası verildiğini belirtmektedir.

21. Kurum Disiplin Kurulu tarafından 31/8/2023 tarihli karar ile başvuran hakkında *gereksiz olarak marş söylemek veya slogan atmak* eylemi dolayısıyla *1 Ay Haberleşme ve İletişim Araçlarından Yoksun Bırakma disiplin cezası* verilmiştir. AYM, infaz hukukuna ilişkin disiplin suç ve cezalarının 5275 sayılı Kanun'un sekizinci bölümünde düzenlendiğini; bu çerçevede uygulanacak disiplin suç ve cezalarının amacı, mahiyeti, kapsamı, sınırları ve uygulanma koşullarının aynı Kanun'un 37'nci maddesinde açıklığa kavuşturulduğunu; disiplin suç ve cezaları yönünden genel hüküm niteliğindeki 37'nci madde uyarınca bu Kanun kapsamındaki bir disiplin suçunun oluşabilmesi ve cezasının uygulanabilmesi için sadece her bir disiplin suçu yönünden belirlenen özel hükümdeki şartların gerçekleşmesinin yeterli olmayıp ayrıca 37'nci maddedeki şartların da gerçekleşmesinin gerektiğini; 5275 sayılı Kanun'un 37'nci maddesine göre mahpus hakkında ceza infaz kurumunda düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, tüzük, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanun'da belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağını belirtmektedir (AYM, *Hakan Olgun*, 2014/15588, 25/1/2018, para. 34).

22. Bu kapsamda 5275 sayılı Kanun'un "*Disiplin cezalarının niteliği ve uygulama koşulları*" başlıklı 37'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan; "*Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın*

sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır..." hükmüne uygun olarak, Kanun'un 42'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan; "Gereksiz olarak marş söylemek veya slogan atmak." düzenlemesi uyarınca haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama disiplin cezası verilebilmektedir.

23. İlgili disiplin kararına konu olan olayda, birden fazla mahpusun havalandırma alanında halay çektiğinin ve Kürtçe şarkılar söylediğinin sabit olduğu, şarkıların terör örgütü propagandası içerdiğine ilişkin çelişkili ifadelerin bulunduğu, mahpuslardan birinin terör örgütüne bağlılık ifadeleri içeren kelimeleri kullandığını kabul ettiği anlaşılmıştır. Başvuranın dilekçesinde yer alan kamera kayıtlarının incelenmediği iddiasına ilişkin olarak ise olaya ilişkin her bir mahpusun sözlü savunmasının alındığı, olaya ilişkin tutanak tutulduğu ve kamera çözümlerinin incelendiği anlaşılmıştır.

24. Halay çekme faaliyetinin tek bir havalandırma alanında olmayıp üç ayrı havalandırma alanında gerçekleştiği iddiasına ilişkin olarak; disiplin kararında yer alan kamera çözümlene tutanaklarından, halay çekme faaliyetinin B2, B3 ve B5 numaralı havalandırma alanında gerçekleştiği, mahpusların yaklaşık olarak aynı saatlerde halay çektikleri ve Kürtçe şarkı söyledikleri anlaşılmıştır.

25. Bu kapsamda, paylaşılan bilgi ve belgelerde başvuranın iddiasının doğruluğuna ilişkin bir delile rastlanılmamıştır. Başvuran somut olaya ilişkin son iddiasında ise disiplin kararına konu olayda tüm mahpusların halay çekmediğini ve halayın bir suç unsuru olarak ele alındığını belirtmiştir.

26. Suç olarak kabul edilen eylem ve faaliyetler 12/10/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmektedir. Ceza infaz kurumlarının yürüttüğü disiplin soruşturmaları, Kurumun güvenliğini ve disiplininin sağlanmasına yönelik Kanun, yönetmelikler ve İdarenin emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlara aykırı hareket edenlerin tespiti ve cezalandırılmasına yöneliktir. (5271 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun m. 37)

27. Öte yandan, söz konusu iddiaya ilişkin olarak incelenen disiplin kararında, soruşturulan tüm mahpusların halay çektiğini kabul ettiği anlaşılmıştır. Ancak mahpusların halay çekmesinin tek başına disiplin soruşturmasının konusunu teşkil etmediği veya soruşturmanın bu minvalde yürütülmediği belirtilmelidir. Mahpuslar halay çekme faaliyetini farklı havalandırma alanlarında aynı saat aralığında bir grup halinde gerçekleştirmiş ve bu faaliyete Kürtçe sloganların eşlik ettiği tespit edilmiştir.

28. Muhatap ceza infaz kurumunun yüksek güvenli bir kurum olması göz önüne alındığında; sıkı bir güvenlik rejiminin uygulandığı, düzeni ve güvenliği bozacak ve olay çıkmasına neden olacak faaliyetlere karşı daha temkinli yaklaşıldığı ve bu durumun yer verilen gerekçeler ışığında hapisane rejiminin doğal yapısına uygun olduğu değerlendirilmiştir.

29. Bu çerçevede, söz konusu disiplin soruşturmasının mevzuata uygun gerçekleştirildiğinin anlaşıldığı; disiplin soruşturmasının sistematik bir biçimde devam ettiği, kasıtlı, yıldırıcı ve baskılama amaçları ile yürütüldüğüne dair bir kanaatin oluşmadığı, ilgili disiplin kararının bir bütün olarak değerlendirmesinde kötü muamele yasağının asgari eşiğinin aşılmadığı gerekçesiyle kötü muamele yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

Satın almış olduğu ayakkabının ve elbise kolisi içerisinde gönderilen aile fotoğraflarının kendisine verilmediği iddiasına ilişkin olarak;

30. Başvuran, satın aldığı .....marka spor ayakkabının örgüt ayakkabısına benzerliği gerekçesiyle

kendisine verilmediğini iddia etmektedir.

31. Muhatap Kurum başvuranın iddiasına ilişkin olarak; söz konusu ayakkabının kamuoyunda belirli bir terör örgütünün ayakkabısı olarak bilindiğini, bu sebeple örgütün simgesi niteliğini taşıyan ayakkabının Kurum içerisinde kullanımına izin verilmediğini belirtmektedir.

32. Muhatap Kurum yazılı görüşünde ayrıca, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "*Dışardan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı*" başlıklı 77'nci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendinde; "*Hükümlü, hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir. Hediye olarak kitabın ücreti de gönderilebilir, bu durumda kitap, kurum kantini aracılığıyla temin edilir.*" hükmünün yer aldığını, bu nedenle sadece kitap ve giyim eşyasının inceleme sonucunda sakıncasız görülmesi halinde mahpuslara teslim edildiğini belirtmektedir. Buna ek olarak, mahpusların ücretleri kendilerince karşılanmak koşuluyla mektup alma ve gönderme haklarının olduğunu, bu postaların sevk ve dağıtımının PTT aracılığıyla gerçekleştirildiğini ifade etmektedir.

33. Mahpusların eşyasının güvenliği, yeni eşya edinimleri ve muhafaza edebilmeleri, belirli şartlar dahilinde hem ulusal mevzuat hükümleri hem de mahpus haklarına ilişkin uluslararası standartları düzenleyen belgelerde korunmaktadır. Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamelenin veya Cezanın Önlenmesi Komitesine (CPT) göre mahpuslar, güvenlik, düzen ve hijyen gereklerine uymak koşuluyla, yiyecek ve içecek de dahil olmak üzere, kurum dışındakilere kıyasla normal olmayan bir biçimde pahalı olmayan malları satın alma ya da edinme hakkına sahip olmalıdırlar (Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Cezaevi Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec (2006) 2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, para.31. 5). Birleşmiş Milletler Mahpusların İslahı İçin Asgari Standart Kurallarına (Nelson Mandela Kuralları) göre; mahpuslara ait olan her türlü para, değerli eşya, giysi ve kurumun düzenlemelerine göre kendisinde bulunmasına izin verilmeyen diğer şeyler, mahpusun kuruma girişi ile birlikte güvenliğe alınmalıdır (BM, Nelson Mandela Kuralları, para. 67.).

34. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'te mahpuslara verilecek hediye eşyaların güvenlik ve hijyen kontrolünden geçirileceği, hediye edilecek eşyanın tahmini değerinin hükümlülerin haftalık olarak yapabilecekleri harcama limitinden fazla olamayacağı ve eşyanın tesliminde 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik ve Kurum İç Yönergesinde belirtilen usul ve esasların dikkate alınacağı belirtilmektedir.

35. Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in "*Giyim eşyaları*" başlıklı 7'nci maddesinin üçüncü fıkrasında; "*Terör propagandası içeren veya kurum güvenliği açısından sakıncalı olan, suçu veya suçluyu övücü, suça teşvik, kamuoyunu rencide veya tahrik edici ya da müstehcen içerikli sembol, yazı ve benzeri işaretleri taşıyan giysiler kuruma kabul edilmez.*" hükmü yer almaktadır.

36. Bu kapsamda, açıklanan gerekçeler ile başvuranın tutulduğu Kurumun yüksek güvenli bir ceza infaz kurumu olması hususları göz önüne alındığında; kamuoyunda belirli bir örgütle ilişkilendirilen ayakkabının, Kurum tarafından muhafaza edilmesi uygun görülen bir eşya olmadığı gerekçesiyle başvurana verilmemesinin, ilgili mevzuatla bağdaşmayan bir niteliğinin bulunmadığı değerlendirilmiştir.

37. Başvuranın elbise kolisi içerisinde gelen aile fotoğrafının kendisine verilmediği iddiasına ilişkin olarak; mahpusların dışardan alabilecekleri eşyalar bazı şart ve düzenlemelere tabi tutulmuştur. İlk olarak mahpuslar, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in "*Bulundurulabilecek hayvanlar ile diğer eşyalar*" başlıklı 15'inci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan; "*Her hükümlünün kendisine ayrılan yattığı yer veya dolabında, aile fertlerinin fotoğraflarına ait albüm bulundurmasına izin verilir.*" hükmü uyarınca aile fertlerinin fotoğraflarını muhafaza edebilmektedir. Somut olayda, başvuran ile

İdarenin yaşadığı uyuşmazlık aile fotoğrafının Kuruma ulaştırılma yoluna ilişkindir.

38. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'te mahpusların hediye olarak ancak giyim eşyası ve kitap alabileceği düzenlemesi yer almaktadır. Başvuran, elbise kolisi içerisinde yer alan aile fotoğrafının kendisine teslim edilmesini talep etse de ilgili mevzuat hükümleri uyarınca aile fotoğrafının gönderimin dışardan gönderilen hediye yolu ile olamayacağı anlaşılmaktadır. Buna karşılık, *mahpusların dış dünya ile temasının sağlanması* kapsamında mektup gönderebilme hakkı bulunmaktadır. 5271 sayılı Kanun'un "*Hükümlünün mektup, faks ve telgraf alma ve gönderme hakkı*" başlıklı 68'inci maddesinin birinci fıkrasına göre; "*Hükümlü, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir. Hükümlü, usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilir.*"

39. 6475 sayılı Kanun'a göre evrensel posta hizmeti, basılmış kâğıtları da kapsamaktadır. Mezkûr Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 3'üncü maddesine göre basılmış kâğıtın anlamı; "*Herhangi bir kâğıt, karton veya başka bir madde üzerine el, makine veya fotoğraf gibi baskı tekniği kullanılarak hazırlanan her türlü gazete, dergi, kitap, süreli veya süresiz birbirinin aynı olan yayın, broşür, katalog, fotoğraf, fotoğraf kapsayan albüm, gravür, plan, harita gibi yazı, resim veya şekil taşıyan adresli veya adressesiz, kişisel haberleşme niteliği bulunmayan gönderiyi*" ifade etmektedir. Bu bağlamda başvuran, söz konusu aile fotoğrafını, ücreti kendisi tarafından karşılamak koşuluyla mektup gönderimi aracılığıyla temin edebilmektedir.

40. Sonuç olarak, başvuranın satın aldığı ayakkabı ve elbise kolisi içerisinde gönderilen aile fotoğrafının kendisine verilmemesinin yer verilen değerlendirmeler ışığında; ilgili mevzuat hükümlerine uygun olduğu ve kötü muamele yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

10/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye